

TISDAG, NOVEMBER 27, 2012

Alexandra Dahlström (Rodeo, 2006)

Jag lyckades övertala Rodeo att skicka mig till Rom där jag hängde ut med min kompis Alexandra i några dagar. Alexandra är världens tacksammaste intervjuoffer, alla pratminuter i den här texten är riktiga, sammanhållna citat som jag bara transkriberade. Idag är Alexandra tillbaka i Stockholm (mestadels) och regisserar film.

- Vet du, det var därför jag flyttade hit, för att alla är så korta här. Till och med männen är kortare än mig, det är helt sjukt.

Alexandra Dahlström och jag är de enda gästerna kvar på en restaurang i Balduina-kvarteren i Rom – förutom en upprörd gumma och en sömrig man som sitter och äter middag vid bordet bredvid. Gumman är upprörd för att en släkting till henne, en femtonårig flicka, helt enkelt inte vill sluta växa. "Hon är ett monster! Hon är snart lika lång som du!", muttrar hon till bordskamraten som ser ut att vara ungefär 153 centimeter lång. Alexandra (154 centimeter) tjuvlyssnar och översätter medan jag nafsar på min nya kompis svärdfisken. Ungefär så har dagen sett ut: Hon har flängt runt bland filmbolagskontor och kaffebarer, dialogcoacher och fruktmarknader, pratat med folk och lagt märke till saker. Jag har följt efter, lyssnat och ätit oavbrutet.

Efter ett år i Rom vet Alexandras kärlek till staden inga gränser.

- Jag kan säga vad jag först lade märke till i Rom. Gatuljusen. De är väldigt guldkimrande och vackra här. I Stockholm är de vita. Jag gillar luften också, det finns väldigt mycket luft i Rom. I Sverige är vi jordbrukare, vi gillar att se på jorden, eftersom det är den som föder oss. Här tittar folk mer på himlen.

Jag känner ingen som pratar som Alexandra gör, eller så mycket. Hon har varit en av mina käraste vänner ända sedan hon spelade en liten biroll i teateruppsättningen som var mitt specialarbete på gymnasiet (själva pjäsen, *Skelettmusik* heter den, är skriven av en av Ungerns mest okända författare som dessvärre även råkar vara min far). Jag träffade Alexandra första gången på **Riche** några veckor före premiären av *Skelettmusik*. En minut efter att vi presenterade oss tvingade hon mig bjuda på en dyr drink. Tre minuter senare var hon med i pjäsen, resten av kvällen gick hon runt och presenterade mig som sin "ungerska regissör". Dagen efter dök hon till min stora förvåning upp på repetitionen.

Det här var sommaren 2004, då hon precis hade spelat in sin senaste svenska långfilm, *Fröken Sverige*, och tagit sig ur det hon refererar till som sin "livskris". Senare har Alexandra hamnat i ganska mycket trubbel då hon öppet deklarerat att *Fröken Sverige* inte är världens bästa film.

- Jag ska nog inte prata så mycket om det där. Men när jag ser filmen idag fylls jag av stolthet. Jag gjorde verkligen det bästa möjliga av manuset. Jag är överhuvudtaget väldigt glad att jag gjorde *Fröken Sverige*. Perioden innan inspelningen var den deppigaste i mitt liv, arten var en hemsk ålder. Det kändes så segt att bli myndig och vuxen, jag hade ju alltid varit den där rena tonåringen. Jag satt hemma och grät till *Deep Cuts* när castingmänniskan ringde och bad mig provfilma för *Fröken Sverige*.

När jag lärde känna dig var du alltid glad, och gick ut och festade hela tiden.

– Ja, sen krävdes det väl några år av lösdriveri för att jag skulle kunna hamna här. Där jag kommer ifrån väljer de flesta att läsa dåliga ABF-kurser och åka på pinsamma Asienresor innan de låter allvaret börja. Jag klubbade istället. Till slut kom jag fram till att jag var tvungen att följa mitt hjärta, och det ville helt enkelt inte vara kvar på Riche.

Hur kom du fram till att ditt hjärta ville vara i just Rom?

– Det började kanske när jag var sjutton och mina föräldrar åkte på bröllopsresa till Terracina. Då hade jag redan pluggat latin, spanska och franska, men på italienska kunde jag knappt få ur mig ett "ciao". Efter två veckor talade jag nästan flytande italienska. Samma höst åkte min latinklass till Rom, jag precis gjort min franska kortfilm (skräckparodin *La Carpe*), och kände att min framtid fanns i antingen Paris eller Rom.

– Sen när jag var 18 åkte jag hit helt själv. Det första jag gjorde var att gå till Silvio d'Amico, teaterhögskolan. Det är ett stort, konstigt hus med marmortrappor och en liten uttråkad receptionist med hårt fönat hår. De hade ju inte ens behövt släppa in mig, men jag fick besöka studierektorn direkt. Det var första gången jag sa "jag är skådespelerska" till någon. Jag stod där, mitt i världens vackraste, mest hysteriska och storslagna stad, och det kändes bara rätt. Sen fick jag också en väldigt behaglig chock när det visade sig att studierektorn hade sett *Fucking Åmål*.

En annan som har sett den egensinniga kärlekshistorien som gav Alexandra en skådespelarkarriär vid fjorton års ålder är Rom-baserade regissören **Massimo Guglielmi**. Han blev överlycklig när han sprang in i Alexandra tidigare i år, i samband med en casting för en rysk-italiensk samproduktion som det aldrig blev något av.

– Det var ett väldigt emotionellt möte för mig, säger Massimo när vi våldgästar hans kontor några kvarter från Alexandras bostad. Jag hade sett *Fucking Åmål* flera gånger och älskade verkligen Alexandra och den andra flickan. Innan jag träffade Alexandra var jag väldigt nyfiken på hur hon kunde ha förändrats sedan filmen. Det var fint att se att hon inte har förändrats någonting alls.

Har hon inte?

– Nej, inte till utseendet i alla fall.

Massimos kommande film *Seven & Seven* handlar om sju kvinnor i sju olika europeiska huvudstäder, var och en representerar en av de sju dödssynderna. Kvinnorna har gemensamt att deras liv på något sätt är på väg åt fel håll – till slut hamnar alla definitivt på fel plats, vid fel tid: Londons tunnelbana den 7 juli 2005. Samma dag som bomberna smällde. Alexandra spelar svenskan, med lättja som tillhörande dödssynd.

– Jag kontaktade henne innan vi ens börjat skriva de olika historierna, säger Massimo. Rollen är skriven specifikt för henne. Från början var girighet hennes dödssynd, jag tyckte det kändes typiskt svenskt. Men hon gillade inte den historien, så vi fick göra om allting.

– Massimo är den i Rom som sörjer för min kulturella forstran, säger Alexandra. Han lånar mig en massa **Gabriele Muccino**-filmer och böcker av tjeckiska författare jag aldrig orkar läsa, men som jag är artig nog att bära med mig

hem ändå. Vi pratar mycket med varandra också. Han vill väldigt gärna pervertera varje historia jag berättar så den får en **Ibsen-** eller **Bergman-**koppling. Jag är ju skandinaviska.

Alexandra har hunnit med mycket under sitt år i Rom. Hon har spelat in sin första italienska film, *La Coda Del Serpenei*, om två par som bedrar varandra fram och tillbaka och går och dör och grejer. Hennes italienske agent har skickat henne till en handfull provspelningar, för allt från reklamfilmer för chokladmärket **Tronky** och **RAI**-sitcoms till långfilmsprojekt med folk som **Vincent Gallo** och *Lords of Dogtown*-regissören **Katherine Hardwicke**. Rollerna som Alexandra är aktuell för i Italien skiljer sig markant från de hon fick i Sverige.

– Jag provfilmade för en långfilm som handlar om kitesurfing, och castingagenten gav mig en slags inverterad komplimang: "Om du är lika begåvad som du ser bra ut ska du se att det här går vägen". Först blev jag skitsur, sen tänkte jag på den där arga tjejen med svart skit kring ögonen som svenskarna jämt brukar vilja att jag ska spela. Då blev jag glad istället. Här får jag provfilma för roller som den tanklösa, exotiska utländskan. Det är en väldigt upplyftande omväxling.

Jag vet att du är ett stort Vincent Gallo-fan, hur gick det med den provfilmningen?

– Bra, jag fick rollen. Fast nu verkar produktionen ha stannat av lite. Det är alltså inte Vincent Gallo som regisserar, men han ska spela en av huvudrollerna. Det är en skräckfilm om ett gäng ungdomar som en efter en blir ihjälskjutna i övergivna fabrikslokaler. Jag träffade Vincent Gallo på en middagsbjudning med hela filmteamet, men han verkade inte alls gilla mig. Han verkade faktiskt inte gilla någon där. Och så hade han vita tubsockor i sina Fendi-sandaler, vad fan! Det är alltid bättre att inte träffa personer man beundrar, man blir så besviken när de bara pratar om avsugningar och stadsjeepar.

Med förhoppning om att bli castad för andra roller än den exotiska skandinaviskan har Alexandra nyligen börjat ta lektioner hos **Marina Benedetto**, en dialogcoach som de senaste åren har dragglat mjuka konsonanter och öppna vokaler med en diger skara utländska skådespelare som vill pröva lyckan i Italien. En gång i veckan tar Alexandra tunnelbanan till Marinas lägenhet i Roms asiatiska kvarter, däremellan tränar hon genom att härma inspelningar där Marina läser upp Stanislavskij-citat om rösten och uttalet hos skådespelare. Målet är att helt få bort den svenska accenten ur Alexandras italienska.

Jag får vara med under en lektion, som påminner mer om en aerobicsklass än något annat.

– Italienare använder sig som bekant väldigt mycket av kroppsspråk, så det är viktigt att integrera kroppen när man lär sig språket. Kan man inte kroppsspråket kan man helt enkelt inte italienska, säger Marina efter lektionen.

– Jag har bara haft Alexandra i tre veckor, så det är svårt att bedöma hur lång tid det kommer ta att få bort hennes accent. Men jag har förstått att hon är arbetsam och seriös, det märks att hon vet vad hon vill göra.

Ändå verkar Marina vara måttligt hoppfull vad gäller Alexandras framtid i den italienska filmbranschen.

– **Berlusconi** var helt ointresserad av att investera i film. Nu går hela branschen och undrar hur den nya regeringen kommer satsa. För tillfället finns det faktiskt en handfull italienska filmer på repertoaren som går lika bra som Hollywoods blockbusters, men jag tror att det är ren slump. Det ska till mycket om det ska fortsätta så, investeringarna är genomgående väldigt låga. Det är otroligt svårt att hitta jobb för skådespelerskor som talar perfekt italienska, och det är förstås ännu svårare för de som talar med brytning.

Alexandra verkar nästan vara lite förtjust i tanken på en lång och hård väg till den italienska framgången.

- I Sverige behövde jag aldrig ringa ett endaste samtal, jag fick roller ändå. Jag fick liksom en guldbagge, fast jag ville inte ens. Min främsta tillgång inom skådespeleriet är att jag är naturlig – replikerna kommer direkt från hjärtat utan att passera hjärnan på vägen. Det är nog mycket tack vare just likgiltigheten. Om man kämpar i 200 år och sen får en liten biroll, klart att man tar i så man spricker fast man bara har två små repliker.

- Samtidigt har jag i hemlighet hela tiden avundats passionen hos de där tjejerna med hennafärgat hår, som smäller i dörrar och gör dramatiska utspel om att de minsann har fötts till att bli skådespelerskor, att de hellre slänger sig från sjuttonde våningen än återvänder till ICA-kassan. Nu är jag med i klubben ju! Minus hennafärgen och självmordstankarna.

Efter middagen promenerar vi hela vägen till lägenheten Alexandra delar med ett uppflyttat sicilianskt par. På väggarna i vardagsrummet har det unga paret hängt upp idolporträtt av **Mussolini** och Berlusconi. "De är lite fascister, men de är väldigt snälla", bedyrar Alexandra. Lägenheten har en gigantisk balkong, utsikten är så vacker att man vill dö. St Peterskyrkans kupol skymtar långt bort, och överallt i staden lyser gatulyktorna. De kan verkligen bara beskrivas som guldkimrande.

När kommer du hem då?

- Snart. Jag ska spela in en kortfilm i Umeå i sommar, *De missälskande*. Den handlar om två människor som ursinnigt försöker få sin relation att fungera medan den bara blir mer och mer outhärdlig. Tänk *Scener ur ett äktenskap*, fast yngre, och i Norrland. Jag gillar Norrland.

- Just nu är jag mitt uppe i ett långt och ömt farväl från Sverige som jag inte kommer bli färdig med på väldigt länge. Samtidigt kan det bli rätt jobbigt i Stockholm, med alla som kommer fram på **Spy Bar** och bara "hur gåår det?". Det var delvis den där prestationshetsen jag ville bort från. Huvudsaken är att jag till slut har insett vad jag vill göra av mitt liv. Det har tagit mig nio år, men nu börjar jag förstå det på allvar. Jag älskar att spela.

UPPLAGD AV KORNÉL KOVÁCS KL. 3:03 EM